

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2023 betreffende de omkadering van jonge onderzoekers
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

In de eerste helft van 2023 vond de vijfjaarlijkse evaluatie van de omkadering van jonge onderzoekers plaats. Hierin werd het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2023 betreffende de omkadering van jonge onderzoekers (hierna OJO-besluit) en de wijze van uitvoering van dit OJO-besluit grondig geëvalueerd. Het evaluatierapport is sinds begin juli 2023 beschikbaar voor de betrokken partijen.

Na afloop van deze evaluatie werd er bekeken welke aanpassingen aan het OJO-besluit beleidsmatig wenselijk zijn. Aan de Vlaamse Regering wordt na advies van de Raad van State nu voorgesteld een aantal wijzigingen in dit besluit definitief goed te keuren. De voorgestelde wijzigingen hebben zowel betrekking op taalkundige en vormelijke wijzigingen als inhoudelijke wijzigingen.

De belangrijkste inhoudelijke conclusies en aanpassing zijn:

- Na een positieve evaluatie wordt het programma bevestigd en versterkt door een verhoging van het minimumbudget naar 6.000.000 euro.
- Beperking van de mogelijkheden van effectieve financiering van mobiliteit tot korte mobiliteit.
- Verplichting aandacht te besteden in het beleid aan welzijn van de jonge onderzoekers inclusief de aanpak van grensoverschrijdend gedrag
- Aanpassing van de evaluatiebepalingen van het programma zodat de vijfjaarlijkse bevraging voor onderzoekers wettelijk verankerd wordt en er kan ook gekeken worden naar elementen zoals de relatie van OJO ten opzichte van middelen voor onderzoek, de rol en positie van OJO in het bredere Vlaamse onderzoeks- en innovatiesysteem en tot slot transversale beleidsthema's of andere aspecten die raken aan de omkadering van jonge onderzoekers.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2023 betreffende de omkadering van jonge onderzoekers dat hierbij voorgelegd wordt voor definitieve goedkeuring, situeert zich in het beleidsveld wetenschappelijk onderzoek.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch advies en taaladvies (nr. 2023/479) werd voor het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering verleend op 24 november 2023.

Dit ontwerp van besluit werd een eerste keer principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 22 december 2023. Conform deze principiële beslissing werd vervolgens het advies van de Raad van State gevraagd op 4 januari 2024.

De Raad van State heeft op 5 januari 2024 meegedeeld de ingediende aanvraag om advies, ingeschreven op de rol van de afdeling Wetgeving van de Raad van State onder het nummer 75.294/3, van de rol af te voeren, overeenkomstig artikel 84, § 5, van de wetten 'op de Raad van State', gecoördineerd op 12 januari 1973.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In de eerste helft van 2023 vond de vijfjaarlijkse evaluatie van het financieringsprogramma voor de Omkadering van Jonge Onderzoekers (hierna OJO). Hierin werd het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2023 betreffende de omkadering van jonge onderzoekers (hierna OJO-besluit) en de wijze van uitvoering van dit OJO-besluit grondig geëvalueerd. Het evaluatierapport is sinds begin juli 2023 beschikbaar voor de betrokken partijen.

Na afloop van deze evaluatie werd er bekeken welke aanpassingen aan het OJO-besluit beleidsmatig wenselijk zijn. Aan de Vlaamse Regering wordt nu voorgesteld een aantal elementen in dit besluit aan te passen.

De evaluatie is positief voor het opzet en de uitvoering van het programma omkadering van jonge onderzoekers. Zo wordt er aangegeven dat jonge onderzoekers het OJO-aanbod positief beoordelen en een duidelijke meerwaarde zien. Daarnaast wordt duidelijk gesteld dat het OJO-programma een hefboom is voor de ontwikkeling van interne initiatieven die universiteiten nemen ter ondersteuning van hun onderzoekers maar ook voor de relatie tussen de universiteiten en de niet-academische wereld en voor de samenwerking tussen Vlaamse universiteiten onderling. Tot slot geven we ook nog mee dat het evaluatierapport aangeeft dat een geormerkt financieringskanaal voor deze activiteiten zeker behouden en versterkt moet worden.

Door de positieve evaluatie zijn zowel het aantal wijzigingen als de omvang van de wijzigingen aan het OJO-Besluit eerder beperkt. De voorgestelde wijzigingen hebben zowel betrekking op taalkundige en vormelijke wijzigingen als inhoudelijke wijzigingen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Gezien de Raad van State geen advies heeft gegeven zijn er geen wijzigingen ten opzichte van de principiële goedkeuring.

Hieronder worden de gewijzigde artikelen in het OJO-besluit besproken:

Artikel 3: In dit artikel wordt het subsidiebedrag van minstens 5.000.000 euro per jaar verhoogd naar 6.000.000 euro per jaar. Concreet betekent dit voor de begroting van 2024 een verhoging van ongeveer 500.000 euro gezien de subsidie in 2023 door indexeringen vanaf 2019 reeds 5.479.000 euro bedroeg.

In de begrotingsopmaak 2024 wordt er voorgesteld om 500.000 euro recurrent toegevoegd aan het budget voor de omkadering jonge onderzoekers. Samen met de nog voorziene indexering voor 2024 zal de subsidie vanaf 2024 meer dan 6.000.000 euro bedragen. Met deze verhoging wil men ook ingaan op de aanbeveling uit de evaluatie en inspelen op de stijging van het aantal jonge onderzoekers de voorbije jaren.

Artikel 4: De datum van 1 september wordt gewijzigd naar 15 september gezien het vaak niet mogelijk is reeds op 1 september de verdeelsleutel en het budget over te maken aan de universiteiten. Zodoende heeft de Vlaamse overheid de nodige extra tijd om haar verplichtingen na te komen en hebben de universiteiten nog voldoende tijd om deze cijfers op te nemen in hun begroting.

Artikel 10: M.b.t. de doelstelling “versterken van de internationale oriëntatie in de loopbaan” wordt er toegevoegd dat deze middelen enkel kunnen ingezet worden voor de financiering van korte mobiliteit van doctorale en postdoctorale onderzoekers die ook expliciet kadert binnen de andere doelstellingen. Zodoende wordt er gehoor gegeven aan de aanbeveling in het evaluatierapport om de financiering van mobiliteit vanuit OJO te beperken, weliswaar zonder deze mogelijkheid volledig te schrappen.

Artikel 11: In dit artikel wordt het vroegere Europese Handvest voor Onderzoekers en de Gedragscode voor de Rekrutering van Onderzoekers vervangen door het recentere Europees kader voor het aantrekken en behouden van onderzoeks-, innovatie- en ondernemingstalenten in Europa van de Europese Commissie van 13 juli 2023.

Daarnaast wordt er bewust voor gekozen om in dit artikel toe te voegen dat iedere universiteit in haar beleid aandacht dient te besteden aan het welzijn van de jonge onderzoekers inclusief de aanpak van grensoverschrijdend gedrag naast de bestaande aandachtspunten zoals genderevenwicht en diversiteit, duurzaamheid, interdisciplinariteit, ...

Artikel 15: Omwille van eenvoud en duidelijkheid wordt ervoor gekozen om de rapportering tegen ten laatste 31 maart te vragen i.p.v. tegen 29 maart.

Artikel 17: De wijzigingen in dit artikel hebben betrekking op de vijfjaarlijkse evaluatie van OJO. In eerste instantie wordt de vijfjaarlijkse bevraging van onderzoekers, die door het departement EWI wordt opgezet, bijkomend vermeld zodat hiermee rekening gehouden wordt in de evaluatie. Daarnaast wordt toegevoegd dat er in de volgende evaluatie ook aandacht kan besteed worden aan de relatie tussen OJO en financiering voor onderzoek, de rol en positie van OJO binnen het bredere Vlaamse onderzoeks- en innovatiesysteem en tot slot transversale beleidsthema's of andere aspecten die raken aan OJO en dit steeds indien het relevant geacht wordt op het moment van de evaluatie.

Door deze toevoeging wordt er meer ruimte geboden voor een meer systemische blik bij een volgende evaluatie.

Tot slot wordt het woord “vragenlijst” vervangen door het woord “themalijst” om tegemoet te komen aan de huidige evaluatiepraktijk.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De aanpassingen aan het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2023 betreffende de omkadering van jonge onderzoekers hebben op zich geen financiële weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 24 november 2023.
Het begrotingsakkoord werd verleend op 18 december 2023.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand of het personeelsbudget van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Volgend op de definitieve goedkeuring van dit ontwerp van besluit wordt het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2023 betreffende de omkadering van jonge onderzoekers in het Belgische staatsblad gepubliceerd waarna het 10 dagen na publicatie van kracht wordt.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2023 betreffende de omkadering van jonge onderzoekers;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten om het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlage

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2023 betreffende de omkadering van jonge onderzoekers.